

Hakuilmoitus

21.5.2026

VN/11398/2025

Valtionavustushaku yksilöllisen lääketieteen edistämiseen

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavaksi yhteensä enintään 1 000 000 euroa valtionavustusta yksilöllisen lääketieteen edistämisen toimenpiteisiin valtion talousarvion momentilta 33.03.25.

Hakuaika alkaa 21.5.2026 ja päättyy 3.7.2026.

Haun tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan perustuen sosiaali- ja terveysministeriössä on käynnissä terveys- ja hyvinvointialan kasvua ja uudistumista vauhdittava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-ohjelma (TKI-kasvuohjelma), joka on jatkoa edellisten hallituskausien Terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategialle. TKI-kasvuohjelman tavoitteena on vastata nopeasti muutuvaan toimintaympäristöön uudistamalla rakenteita ja menettelytapoja, joilla alan dataa, infrastruktuuria, tutkimustuloksia, digitalisaatiota ja teknologiaa hyödynnetään TKI-toiminnassa yhteistyössä hyvinvointialueiden, korkeakoulujen, rahoittajien ja alan yritysten kanssa.

Sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla ohjelmassa on kuusi aihekokonaisuutta, joiden piiriin sisältyvät muun muassa sote-alan tutkimustoimintaa koskevan lainsäädäntökokonaisuuden selkiyttäminen sekä kansallisten osaamiskeskittymien toimintojen vakiinnuttaminen. Osana ohjelman toimenpiteitä sosiaali- ja terveysministeriö myönsi vuoden 2024 lopulla 1,3 miljoonaa euroa valtionavustusta kansallisten osaamiskeskittymien ja kuuden julkisen biopankin välisen yhteistyön vahvistamiseen. Avustus myönnettiin hankkeeseen, jossa kehitetään kansallista yksilöllisen lääketieteen ohjelmaa Suomessa toteutettavan TKI-toiminnan ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän tueksi.

Osana TKI-kasvuohjelman mukaisia toimenpiteitä on lisäksi laadittu ehdotukset kansallisen terveystietoalueen ([FHDS](#)) sekä kliinisten lääketutkimusten kansallisen toimintamallin ([FinTrials](#)) perustamisesta Suomeen. Molemmat ehdotukset pyrkivät vahvistamaan suomalaista terveys- ja hyvinvointialan tutkimusten kansallista koordinaatiota, tukemaan tutkimusten toteuttamisedellytyksiä Suomessa, parantamaan Suomen kilpailukykyä sekä edistämään sosiaali- ja terveystietojen tehokasta ja tarkoituksenmukaista hyödyntämistä tutkimusten tekemisessä.

Avoinna oleva haku on järjestyksessään toinen sosiaali- ja terveysministeriön TKI-kasvuohjelman mukaisten toimenpiteiden tukemiseen kohdentama valtionavustushaku.

Avustuksen yleiskuvaus

Haettavana olevan avustuksen tarkoituksena on jatkaa yksilöllisen lääketieteen kehittämiseen ja käyttöönottoon tähtäävien toimenpiteiden edistämistä Suomessa.

Haettavana olevan avustuksen tavoitteena on tukea kansallisesti yhtenäisten TKI-toimintaan liittyvien rakenteiden muodostamista, vahvistaa suomalaisten TKI-alan toimijoiden ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän välistä yhteistyötä ja yhteiskehittämistä sekä edistää sosiaali- ja terveystietojen hyödynnettävyyttä tutkimustoiminnassa. Lisäksi tavoitteena on edistää toimenpiteitä, joiden avulla genomitietoa voidaan hyödyntää nykyistä paremmin väestön terveyden edistämässä, yksilöllistettyjen hoitoratkaisujen suunnittelussa sekä TKI-toiminnassa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Haettavana olevaa avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, jotka liittyvät joihinkin seuraavista kokonaisuuksista:

- syövän ennaltaehkäisy sekä yksilöllisten syövän hoitopolkujen kehittäminen;
- aivoterveysten edistäminen sekä aivosairauksien yksilöllisten hoitopolkujen kehittäminen;
- multimodaalisen datan harmonisointi tai biopankkiaineistojen hyödynnettävyyden edistäminen.

Avustuksen hakeminen

Avustusta voivat hakea HUS-yhtymä sekä hyvinvointialueet ja korkeakoulut, jotka harjoittavat biopankkilaissa (688/2012) tarkoitettua biopankkitoimintaa taikka jotka ovat Kansallisen Syöpäkeskuksen tai Kansallisen Neurokeskuksen sopijaosapuolia. Avustusta voivat hakea biopankkien omistajaorganisaatioina myös SPR Veripalvelu ja Suomen Hematologiyhdistys ry.

Avustusta voi hakea biopankkitoimijoiden edustajana myös Biopankkien Osuuskunta Suomi – FINBB. FINBB:n toimiessa hakijana edellytetään, että avustettava toiminta kohdistuu suoraan biopankkien toiminnan kehittämiseen ja yhtenäistämiseen tai yhteistyön vahvistamiseen biopankkien ja muiden kansallisten osaamiskeskittymien (Kansallinen Syöpäkeskus ja Kansallinen Neurokeskus) välillä.

Kansalliselle Syöpäkeskukselle ja Kansalliselle Neurokeskukselle myönnettävän avustuksen osalta edellytyksenä on, että hakemuksessa osoitetaan, että suurin osa mainituille toimijoille haettavasta avustuksesta kohdentuisi alueellisille syöpäkeskuksille ja alueellisille Brain & Mind –verkoston toimijoille.

Hankkeiden osatoteuttajina voivat lisäksi olla muut hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki sekä muut korkeakoulut.

Hyvinvointialueiden osalta avustusta voidaan myöntää hyvinvointialueiden lakisäätteisiä tehtäviä täydentäviin määräaikaisiin TKI-hankkeisiin. Avustusta voidaan hakea ainoastaan sellaisten kustannusten kattamiseen, jotka eivät lukeudu hyvinvointialueiden perusrahoituksen piiriin.

Avustukset myönnetään täysimääräisinä eli avustettavaan toimintaan ei vaadita omarahoitussuutta. Avustusta ei myönnetä liiketaloudelliseen toimintaan.

Avustus on käytettävissä avustuksen myöntöpäivästä alkaen 31.12.2027 asti syntyneiden kustannusten kattamiseen. Ennen avustuspäätöksen tekemistä syntyneet kustannukset voivat liittyä vain hankehakemuksen valmisteluun. Lisäksi avustus on käytettävissä hankkeen loppuraportoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

Avustusta myönnetään yhteensä enintään 1 000 000 euroa.

Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001). Avustuksen tarkemmat käytön ehdot sekä rajoitukset määritellään avustuspäätöksessä.

Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös myönnettävän avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuslain 7 §:n 1 momentin mukaan valtionavustusta voidaan myöntää, jos:

- 1) tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä;
- 2) valtionavustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta;
- 3) valtionavustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena valtionavustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä valtionavustuksen kohteena olevan hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen; sekä
- 4) valtionavustuksen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Hakemusten arviointi

Avustukset ovat harkinnanvaraisia. Hakemusten arviointi ja keskinäinen vertailu perustuvat kokonaisarviointiin. Hakemusten vertailussa arvioidaan, kuinka hyvin hakemuksissa kuvatut hankkeet vastaavat hakuilmoituksessa ilmoitettuja hakukohteita syöpäsairauksista, aivoterveystä tai multimodaalisen datan harmonisoinnista ja biopankkiaineistojen hyödynnettävyyden edistämisestä. Lisäksi hakemusten arvioinnissa otetaan huomioon, miten avustettavat hankkeet edistävät genomitiedon hyödyntämistä TKI-toiminnassa sekä väestön terveyden edistämisessä, sairauksien ennaltaehkäisyssä, potilaskohtaisten riskitekijöiden tunnistamisessa ja hoitojen kohdentamisessa.

Arvioinnissa otetaan erityisesti huomioon seuraavien seikkojen kuvaaminen hakemuksessa ja sen liitteissä selkeällä, ymmärrettävällä ja uskottavalla tavalla:

- Hankkeelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi aiotun toimintamallin toteutettavuus ja realistisuus.
- Hankkeen toteuttamissuunnitelman sisältö, työvaiheet ja aikataulu.
- Hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot ja heidän roolinsa hankkeen toteuttamisessa.

Lisäksi hakemuksissa tulee kuvata, miten avustettava hanke linkittyisi TKI-kasvuohjelman mukaisiin aloitteisiin terveys- ja hyvinvointialan tutkimustoiminnan kansallisen koordinaation tukemisesta (FHDS, FinTrials) ja edistäisi niitä.

Hakemusten arvioinnissa eduksi luetaan, jos hankkeen toteuttamiseen osallistuu useampi organisaatio, minkä kautta hankkeessa voidaan edistää organisaatorajat ylittävän yhteistyön malleja. Hakemusten arvioinnissa painotetaan laajoja toimintojen yhtenäistämiseen ja monipuolisen yhteistyön lujittamiseen tähtääviä hankkeita.

Hankkeelle myönnetään sitä suurempi painotus mitä useampi toimija (biopankit, syöpäkeskuksen ja neurokeskuksen alueelliset toimijat ja koordinoivat yksiköt) hankkeen piiriin lukeutuu. Lisäksi eduksi luetaan hankkeen toteuttaminen yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa.

Avustettava toiminta on toteutettava kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Avustusta ei voida myöntää, jos avustettavassa toiminnassa ei pystytä riittävällä tavalla varmistumaan yksilöiden tietosuojaan ja tietoturvan korkeasta tasosta, yhdenvertaisesta kohtelusta ja itsemääräämisoikeuden suojaksi laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta.

Muita avustuksen käyttöön liittyviä ehtoja

Avustusta voidaan käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään tässä hakuilmoituksessa ja avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus ei yhdessä muiden julkisten tukien kanssa saa ylittää hyväksyttävien kustannusten määrää. Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan:

- asiantuntijoiden palkkaamisesta aiheutuvat kustannukset
- tietohallinnon ratkaisuksista aiheutuvat kustannukset
- hallinnointikustannukset
- henkilöstökustannukset
- matkakustannukset
- toimitilakustannukset
- muut kustannukset, kuten esimerkiksi kohtuulliset kokous- ja tarjoilukulut sekä hankkeen raportoinnin ja erillisselvitysten kustannukset

Hyväksyttävät kustannukset määritellään yksityiskohtaisemmin avustuspäätöksessä ja sen liitteissä. Hakemuksen yhteydessä toimitettuun talousarvioon sisällytettyjä kustannuseriä ei hyväksytä avustuspäätöksellä sellaisenaan, vaan kustannuksia arvioidaan erikseen maksatushakemuksen yhteydessä. Mahdollisissa kustannusten hyväksyttävyyttä koskevissa tulkintatilanteissa avustuksen saajan tulee pyytää sosiaali- ja terveysministeriön näkemys asiasta etukäteen.

Avustuksen saajan on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti sosiaali- ja terveysministeriölle toimintaansa liittyvistä muutoksista, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa avustettavan toiminnan kustannuksiin tai sisältöön. Avustuksen saajan tulee ilmoittaa sosiaali- ja terveysministeriölle viipymättä kirjallisesti

mahdollisista muista julkisista tuista, joita se hakee tässä hakuilmoituksessa ilmoitettuja tarkoituksia varten. Avustuksen saajan taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti. Avustuksen saajan tulee tarvittaessa eriyttää kirjanpitoa siten, että taloudellinen ja ei-taloudellinen toiminta ovat eri kirjanpidolla.

Avustuksen saajan on laadittava sosiaali- ja terveysministeriölle avustuksen käytöstä ja saavutetuista tuloksista loppuraportti avustuspäätöksessä erikseen määriteltävällä tavalla. Avustuksen saaja on velvollinen avustuksen käytön väliraportointiin avustuspäätöksessä erikseen määriteltävällä tavalla.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on valtionavustuslain 16 §:n nojalla oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa.

Avustuksen hakeminen

Allekirjoitetut avustushakemukset liitteineen tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo.stm@gov.fi) viimeistään **3.7.2026** viitteellä VN/11398/2025. Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ei käsitellä.

Hakemuksessa tulee hakemuslomakkeen lisäksi toimittaa hankesuunnitelma sekä hankkeen talousarvio. Talousarviosta tulee käydä ilmi hakemukseen liittyvän toiminnan muu rahoitus sekä arvio toiminnan kustannuksista. Hankesuunnitelman pituus ei saa ylittää 25 sivua, ja siitä tulee ilmetä avustuksella toteutettava toiminta, kuvaus sen toteuttamisesta ja aikataulu.

Hakemuksessa tarvittavien asiakirjojen pohjat ovat saatavilla tämän hakuilmoituksen liitteinä. Ohjeet lomakkeiden täyttöön löytyvät sosiaali- ja terveysministeriön internet-sivuilta osoitteesta: https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet.

Lisätietoja asiasta antavat:

Hanna Tuomi, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö, p. 0295 163 352 (*tavoitettavissa hakuaikana 12.6. asti*)

Maiju Vallittu, suunnittelija, sosiaali- ja terveysministeriö, p. 0295 163 364

Tuula Helander, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö, p. 0295 163 480

Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi

Liitteet

1. Valtionavustuksen hakulomake
2. Talousarviolomake
3. Hankesuunnitelman mallipohja